

Роман Завадовича
**ТОДІРКІВ
ЛІТАЧОК**

Роман Завадович

ТОДІРКІВ ЛІТАЧОК

Об'єднання Працівників Літератури
для Дітей і Молоді

Торонто

Р.Б. 1970

Нью Йорк

ROMAN ZAVADOVYCH

TODIRKO'S AIRPLANE

In Ukrainian

Copyright by Ass-n of Ukrainian
Writers for Children and Youth
Toronto A.D. 1970 New York

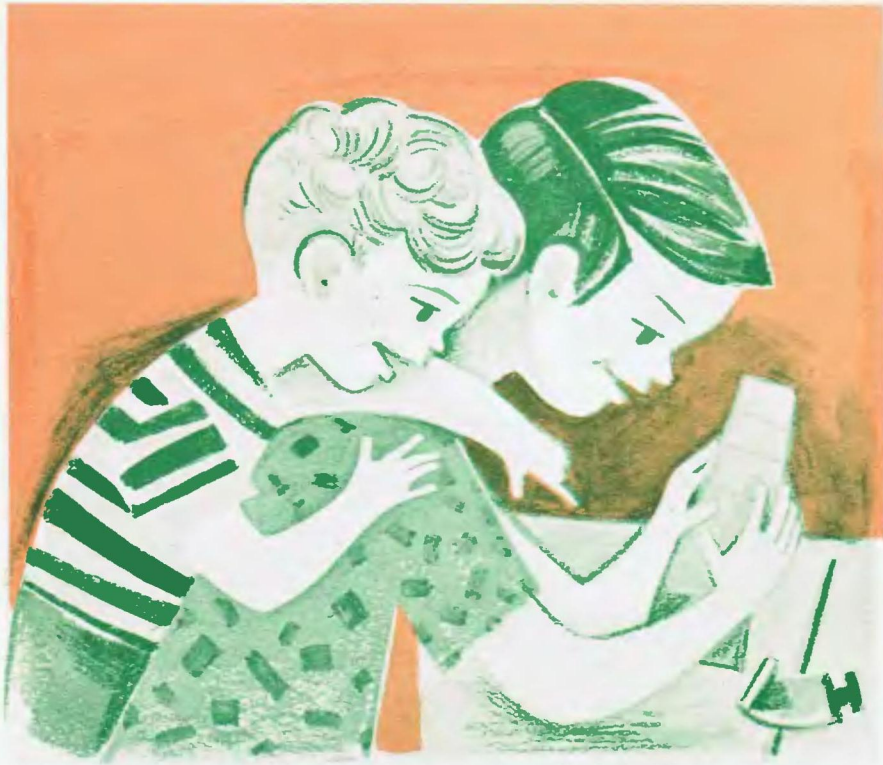

Ілюстрації Юрія Козака

Всі права застережені

Для дітей передшкільного і молодшого шкільного віку

Printed by:
HARMONY PRINTING LTD.
3194 Dundas Street West, Toronto 9, Ont., Canada

Наш Тодірко Патичок
Має п'ятий вже ро́чок:
Ніс — мов гудзик, личко біле,
Очка сині, погляд смілий,
Чуб русявий, кучерявий,
Що й казати — хлопець бравий!

Є в Тодірка старший брат,
Називається він Гнат.
Ви про Гната не чували?
Він, на диво, майстер вдалий,
Одинадцять має ро́ків,
А який собі нівроку!
Завжди теше, щось майструє,
Ні хвилини не дармує.

Вчора теж не дармував,
Літачка він змайстрував —
Та й чудовий, мамо мила!
Є пропелер, хвіст і крила,
І маленькі коліщатка,
І кабіна, наче хатка.
Хоч з паперу, та літак —
Ой, так, так!

“Я тобі його, мій брате,
В подарунок хочу дати!” —
До Тодірка каже Гнат,
А Тодірко дуже рад!
Так, кажú я вам, зрадів,
Що не тямив, де сидів.
Став він Гната обіймати:
“О, спасибі, любий Гнате!
Ти про мене завжди дбаєш,
Золоте серденько маєш”.

Взяв у руку літачка
І подався до садка.

У зеленому садочку
На березовім пеньочку
Літачок собі стоїть.
Хто ж у ньому полетить?
Сів Тодірко та й міркує —
Літуна йому бракує.
Думка в нього все одна:
Звідки взяти літуна.

А тим часом поміж трави
Слимачок мандрує бравий
І на плечах, як усе,
Хатку він свою несе.
Уперед наставив роги
І гукає: “Геть з дороги!
Уступайтесь чимскоріш,
В мене час — то гріш!
Я ні хрущ, ані лелека,
А дорога страх далека,
Поспішаю я до дядька,
Що у лісі має хатку”.

Він приповз аж до пенька
І побачив літачка.
Став до нього придивлятись,
Дивом дивуватись:
“Скрізь по світу я бував,
А такого не видав:
Біле, біле ще й крилате —
Справді варто б розгадати,
Що воно
За одно!”
І слимак у цю хвилину
Сміло всунувся в кабінку,
Витріщає всюди очі,
Розгадати дуже хоче,
Що воно
За одно.

Раптом “Гу-гу-гу!” — щосили
Загудів здаля Вітрило.
Здоровенний це хлопище,
Страшно він гуде і свище,
А як губами дмухне,
До землі усе пригне.
У Тодірковім саду
Він з’явився на біду.
Як подув-дмухнув щосили,
Всі дере́ва похилились,
А трава й квітки малі
Аж пригнулись до землі.

Але що це? В цю хвилину
Літачок з пенька полинув,
Попід яблуньку шугнув,
Трьох жучків перевернув,
Здер з комарика він шапку,
Налякав зелену жабку,
Наполохав сиву квочку,
Що ходила по садочку,
Сім листків із груші скинув
І полинув...

Вже слимак на літаку
Проминув село, ріку,
Серце в нього швидко б'ється,
І в лету йому здається,
Що він легкий, мов пірце —
Чи не розкіш це?
Вже відважно наш слимак
Крутить керму сям і так,
Раз наліво, раз направо
Ще й гукає: “Швидко! Жваво!”
Так то, хоч ні дня не вчився,
Літуном слимак зробився.

Скочила Стріла швидка
Здоганяти літака
(А Стріла
Чорна сучечка була).
Повернув літак до річки,
Заховався за смерічки,
Сучка бігла, не зважала
І з розгону в воду впала,
Захлинулась, пчіх і пчіх —
Ой, який же сміх!

Кинулись до літака
Голуби з голубника,
Б'ють крильцями, підлітають,
Літака ось-ось спіймають...
Та сова з старої хати
Стала враз до них гукати:
“Не чіпайте! Боже крий!
Він, я бачу, бойовий!”
Налякались голуб'ята,
Ну ж щосили утікати
Це — сюди, а те — туди,
Щоб подалі від біди!

Спохвотивсь Тодірко милий
І біжить, кричить щосили:
“Гей, ловіть, ловіть його,
Бо втече мені!” — Ого!
Вгору, бідний, задивився,
За гіллячку зачепився
І в траву бебех, мов м'яч —
Не допоможе й плач!

Ой, злякавсь слимак, ще й як,
Як із ним шугнув літак!
Далі бачить, що не лихо —
У віконце глянув тихо.
Ах, як гарно, як чудово:
Видно луг, ріку, діброву,
Видно авта на шляхах,
Ах, ах, ах!

Літака вже мало й видко —
Він летить до лісу швидко.

А в густім зеленім лісі,
Під листочком на горісі,
Причаївсь старий павук,
Здоровенний, мов капшук.
Поміж вітами ліщини
Виткав сітку з павутини,
Притаїв у собі дух,
Терпеливо жде на мух.

Раптом бачить — поміж листя
Щось крилате біле мчиться,
Ні звірюка, ані птаха,
Ні комаха.
Мов стріла майнуло швидко
І спіймалося у сітку.

Геп слимак у ту хвилину
З літака на павутину!
З павутини покотився
Просто вниз, та не забився,
Бо, на щастя, впав як стій
На кульбаби м'яч пухкий,
Наче на м'яку перину.
“Чи живий я, чи загинув?
Ні, здається, ще живу!”

І поліз в густу траву,
Став кульбабу обіймати,
Став до неї примовляти:
“Кульбабуню, далєбі,
Як віддячити тобі?”

Розглядається слимак:
“Я тут був колись! Так, так!
Он стоїть у лісі хатка —
Пізнаю, це хутір дядька,
Я ж до дядька йшов сюди —
Все скінчилось без біди!”

Вийшов дядько зустрічати,
Слимака веде до хати,
Дав йому і їстки й питки:
“Ну, кажи: що, як і звідки?”
Сів, розказує слимак
Від початку, що і як,
З дива дядечко не сходить:
“Ну, цікаві це пригоди!”

А Тодірко із Гнатком,
Мов зайці, біжать ліском,
Прибігають до ліщини:
“Он літак! Аж тут прилинув!”
Виламали патика
І здійняли літака.

З того часу він у хаті
Висить на шнурку прип'ятий,
Щоб не втік, буває, знову
Десь у поле чи в діброву.
Часом може й політати
Із кутка в куток кімнати
Чи від мисника на піч —
От, така то річ!

